

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 - 'S-GRAVENHAGE - TEL. 614941

M.J. Francois-Poncet
Voorzitter van de Raad
van Ministers van de
Europese Gemeenschappen
Wetstraat 170
Brussel

6 JUNI 1979

Dienstonderdeel: Directie Integratie Europa

Datum: 1 juni 1979

Onderwerp: Doelmatigheidscontrole
Gemeenschapsbegroting

Kenmerk: DIE/AE-139.184

./.
Mede namens de heer Andriessen, Minister van Financiën,
heb ik de eer u hierbij te doen toekomen een nota inzake
de doelmatigheidscontrole van de besteding van de
gelden van de Gemeenschapsbegroting. De Nederlandse
delegatie heeft uitvoerig aandacht besteed aan dit
onderwerp tijdens de gezamenlijke Raad van de Ministers
van Buitenlandse Zaken en Financiën die op 2 april jl.
in Luxemburg plaats had.

Ik moge u verzoeken deze nota te doen behandelen door
de Raad, met name bij de discussie over de financiering
van de Gemeenschapsbegroting in de toekomst.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

C. A. van der Meer

MEMORANDUM

- 1) Door de Nederlandse Staatssecretaris van Financiën Nooteboom is tijdens de gemeenschappelijke raad van Ministers van Buitenlandse Zaken en Financiën van 2 april 1979 voorgesteld de Europese Rekenkamer te verzoeken elementen aan te dragen die kunnen leiden tot een politieke oordeelvorming met betrekking tot de vraag of de beschikbare middelen op de meest doelmatige wijze worden aangewend voor de realisering van de doeleinden van het EG-beleid.
- 2) De Europese Rekenkamer is de bij uitstek geëigende, onafhankelijke instelling voor de vervulling van deze taak, m.n. omdat het EEG-verdrag haar de bevoegdheid daartoe geeft in art. 206 bis, lid 2, en het Financieel Reglement van 21 december 1977 zelfs een opdracht van die strekking formuleert in artikel 83, lid 2: "De Rekenkamer voegt aan haar jaarverslag een samenvattende beoordeling toe van het goed financieel beheer". Dit alles naar analogie van de taak van de diverse hoge colleges in de lidstaten, welke reeds lang waardevolle bijdragen leveren ten behoeve van een grotere doelmatigheid van de nationale beleidsinstrumenten.
- 3) Het bovenstaande neemt evenwel vanzelfsprekend niet weg, dat de Europese Commissie, eveneens gehouden is bij voortdurende doelmatigheid van de aanwending van de beschikbare middelen te toetsen en het effect na te gaan van deze aanwending en zo nodig voorstellen te doen die tot een verbetering kunnen leiden.
- 4) De totstandkoming van een mechanisme tot bevordering van de doelmatigheid van het EG-beleid als hierboven bedoeld, wordt van Nederlandse kant een onmisbaar element geacht voor nadere besluitvorming inzake de door de Commissie noodzakelijk geachte uitbreiding van de eigen middelen.

- 5) De Commissie zelve is deze mening overigens eveneens toege-
daan, wanneer zij in haar nota van 23 november 1978 inzake de
"Financiering van de Gemeenschapsbegroting in de toekomst",
onder punt 2 stelt, dat "de huidige uitgaven, teneinde on-
nodige kosten te vermijden, grondig dienen te worden onder-
zocht-vooraleer de thans voor financiering van de begroting
beschikbare middelen worden uitgebreid".
- 6) Voor een dergelijk onderzoek is het noodzakelijk om uit te gaan
van de doelstellingen van het EG-beleid zoals deze op politiek
niveau zijn geformuleerd. Daarna moet worden bezien in welke
mate de gekozen instrumenten en de in de begroting gevoteerde
gelden leiden tot de realisering van die doelstellingen. Voor
een goed beheer van de aan de gemeenschapsorganen toevertrouwde
middelen is dit een noodzakelijke voorwaarde.
- 7) Een goed beheer van de EG-financiën (zoals bedoeld in art. 206
bis, lid 2, eerste alinea EEG-verdrag en art. 83, lid 2, van
het Financieel Reglement 1977) is daarom van zo essentieel
belang, omdat daarmee wordt beoogd de realisering van de doel-
stellingen van de Europese Verdragen, met de beschikbare mid-
delen zoveel mogelijk te verwezenlijken. Dit impliceert dat
de uitvoering van het in die verdragen voorziene gemeenschappelijke
beleid, tegen zo laag mogelijke kosten moet worden verwezen-
lijkt. Tegen zo laag mogelijke kosten omdat voorkomen moet worden
dat de last op de burger c.q. op de lidstaten onnodig wordt
verzwaard, terwijl tevens dient te worden bedacht dat een
minder juiste aanwending in één bepaalde richting de mogelijk-
heden om andere politieke desiderata te verwezenlijken beperkt.
- 8) Het is daarom dat grotere aandacht moet worden besteed aan het
onderzoek naar de efficiëntie van de inzet van gemeenschaps-
gelden (opgebracht door de individuele burger), ter realisatie
van de politieke doelstellingen van het beleid van de Europese
overheid. Wel dient daarbij erkend te worden, dat het over-
bruggen van de vaak tegengestelde belangen van de lidstaten
met zich meebrengt, dat niet altijd gekozen kan worden voor
de "goedkoopste" oplossingen in absolute termen.

9) Bovenbedoeld onderzoek is dan ook in genedele gericht op het aantasten van die doelstellingen zelve, in tegendeel het oogmerk is objectieve gegevens te verschaffen om deze doelstellingen te verwezenlijken tegen een zo gering mogelijke stijging van m.n. de belastingdruk.

De beoordeling van de vraag of bepaalde doelstellingen op basis van de verkregen gegevens nog wel verantwoord kunnen worden nagestreefd gezien de daaraan verbonden kosten en gezien de kosten verbonden aan de realisatie van andere doelstellingen, blijft daarbij strikt voorbehouden aan de prioriteitstelling door de politieke beleidsvormers.

10) Conclusie.

De Nederlandse delegatie stelt voor de Europese Rekenkamer te verzoeken de elementen te verschaffen die kunnen leiden tot een oordeelvorming met betrekking tot de vraag of de beschikbare middelen op de meest doelmatige wijze worden aangewend ter realisering van de doeleinden van het EG-beleid.

Op basis van de feitelijke en onafhankelijke bevindingen van de Rekenkamer kan worden bewerkstelligd:

- dat de Commissie, het Europees Parlement en de Raad een betere indruk zullen kunnen krijgen van de effectiviteit van de instrumenten en financiële middelen welke worden gebruikt ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen van het EG-beleid. Dit is vanzelfsprekend voor de vorming van nieuw EG en nationaal beleid van groot belang, alsmede voor de jaarlijkse opstelling van de EG-begroting en de daarmee verbonden afweging van politieke prioriteiten en financiële planning op middellange termijn;
- dat de lidstaten bij de beoordeling van de vraag of en in hoeverre nationaal beleid kan worden vervangen door EG-beleid, direkt zullen kunnen beschikken over relevant feitenmateriaal;
- dat de lidstaten zich een beter oordeel kunnen vormen omtrent de wenselijkheid en de noodzakelijkheid van de uitbreiding van de eigen middelen van de Gemeenschap.

De beoordeling van de wijze waarop aan een verzoek van de Raad met een strekking als hierboven bedoeld voldaan zou moeten worden, kan voorbehouden blijven aan de Rekenkamer zelve. Desalniettemin zou van Raadszijde gesuggereerd kunnen worden dat voor wat betreft de meer incidentele analyse ten behoeve van de uitbreiding van de eigen middelen te denken ware aan een apart advies aan de Raad op diens verzoek conform art. 206 bis, lid 4, tweede alinea EEG-verdrag.

Ten aanzien van regelmatige analyse van de EG-beleidsinstrumenten op hun efficiëntie, zou de Rekenkamer kunnen worden geadviseerd dat aan dit aspect m.n. aandacht ware te schenken in de in het Financieel Reglement 1977 voorziene afzonderlijke, bij het jaarverslag te voegen, algemene en samenvattende beoordeling van het "goed financieel beheer". Dit staat natuurlijk niet in de weg aan tussentijdse, meer specifieke beoordelingen in het kader van de uitoefening van deze laatste bevoegdheid.